

Uddannelse for bæredygtig udvikling - eksempler på danske NGO'ers indsats

U-landsorganisationen Ibis

Ibis har gennemført to store kampagner omkring Uddannelse for Alle.

- Hele verden i Skole, den globale uddannelseskampagne om Dakar –målene Education for All som Ibis er ansvarlig for at gennemføre i Danmark involverede ifølge Global Campaign for Education mere end 36.000 lærer og elever i folkeskolen i Danmark. Globalt set deltog mere end 1 1/4 million.
- Den internationale lærerdag - Ibis udsendte et hæfte formet som et æble til 80.000 danske lærere - om kvalitet i undervisningen (Dakar-mål 6) og lærerens rolle for at sikre kvalitet i undervisningen også i et globalt perspektiv.

Ibis arbejder i 2 større projekter med forskellige andre organisationer:

- ICTT - Ibis har i samarbejde med 5 lærerseminarier og SPF i 6 år været ansvarlig for projektet Interkulturel Kompetence i Læreruddannelsen finansieret af EU. Projektets formål er at udvikle og afprøve undervisningsforløb til styrkelse af interkulturel kompetence og den globale dimension på lærerseminarierne og i folkeskolen.
- EVAM (En Verden Af Muligheder) - MS, Red Barnet og Ibis har i 2 år sammen med 13 folkeskoler, 5 lærerseminarier, 5 amtscentre for undervisningsmidler og SPF arbejdet med et udviklingsprojekt med det formål at undersøge hvordan den globale dimension kan blive hele skolens projekt i.s.f. kun enkelte ildsjæles projekt.

Ibis arbejde i Syd:

- Ibis har, i samarbejde med den namibiske regering fra 1990 – 2000, arbejdet med indførelsen af faget "Life Science" i 8. – 10.klasse. Projektet bestod bl.a. af støtte til den nationale undervisningsreform, curriculumudvikling, efteruddannelse af lærere og undervisningsmaterialeudvikling. Projektet blev i 2001 tildelt UNESCO's Comenius medalje som et eksempel på et innovativt undervisningsprojekt.
- Ibis har fra 1997 - 2000 været ansvarlig for projektet "Learning for Sustainability" i Sydafrika. Et pilot-projekt, der udviklede metoder og modeller til professionel udvikling af folkeskolelærere i.f.t. sustainability undervisning i sammenhæng med den sydafrikanske undervisningsreform "Curriculum 2005".
- Ibis samarbejder med det sydafrikanske undervisningsministerium om projektet "National Environmental Education Project" (fra 2001 - 2004) om indførelse af miljø- og sustainability undervisning som et integreret tema i al undervisning i grundskolen i Sydafrika.
- Og endelig samarbejder Ibis med det namibiske undervisningsministerium om projektet "Supporting Environmental Education in Namibia" (2001 – 2004), der udvikler undervisningsmetoder - og forløb i.f.t. miljø – og bæredygtig undervisning i den namibiske grundskole.

Mellemfolkeligt Samvirke

MS's engagement i uddannelse og bæredygtig udvikling i Nord:

MS har i mange år fokuseret u-landsoplysningen mod uddannelsessektoren, med grundskolens ældste klasser som prioriteret målgruppe. MS arbejder fokuseret på at producere og udvikle undervisningsmaterialer, redskaber, metoder og pædagogik, der har til formål at give de danske elever en

global ansvarlighed og handlekompetence. Alle tiltag og projekter på området sker i tæt samarbejde med danske pædagogiske institutioner og lærernetværk. Af mere konkrete eksempler kan nævnes, at MS bidrog meget aktivt med at udvikle kurser og konkrete undervisningstemaer om miljø og resourceforbrug i forbindelse med Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg i 2002, sammen med Internetspillene "Global Island" og "Rich in Paradise". Miljø, ressourceforvaltning og forbrug er i øvrigt højt prioriterede emner i MS' løbende udgivelser til undervisningssektoren.

MS's engagement i uddannelse og bæredygtig udvikling i Syd:

MS er ikke direkte operationel i syd, men støtter, via partnere, gennemførelse af aktiviteter. Partnerorganisationerne deler MS's opfattelse af kriterierne for god udvikling, herunder det gennemgående bæredygtighedstema. Dette betyder at MS lægger vægt på at alle partnerskaber forholder sig til bæredygtighed i det daglige arbejde. Langt de fleste partnere er involveret i træning og uddannelse af deres målgruppe. Omkring halvdelen af MS's ca. 250 partnere i syd beskæftiger sig også med bæredygtig landbrugs- og naturressourceforvaltning. Som eksempel kan nævnes Senvinet Conservations fra Kenya der mobiliserer ca. 30.000 skoleelever på 42 skoler omkring en forståelse for et bæredygtigt miljø i nærområdet.

CARE

CARE Danmark arbejder med programmer i 7 fokuslande: Bolivia, Ghana, Nepal, Niger, Thailand, Uganda og Vietnam. I alle programmer indgår undervisnings/trænings komponenter for lokale brugergrupper af naturressourcer, så de lærer om bæredygtig brug af ressourcerne. Det kan f.eks. være indenfor landbrugsmetoder, forvaltning af beskyttede områder, vand: forsyning og styring, rent drikkevand. CARE har et rent skoleprojekt i Niger som fokuserer på miljø og demokratilæring. I Nepal har CARE også arbejdet med secondary skolebørns læring af bæredygtig natur resourceforvaltning.

Dansk International Bosætningsservice

Sådan bor jeg! - Danske skolebørn besøger børn i andre lande

I et nyskabende internetbaseret undervisningsmateriale møder danske elever, børn på deres egen alder, og ser, hvordan de bor forskellige steder i verden. Elevernes interesse for globale forhold og interkulturelle forståelse styrkes ved at vise noget alle børn har erfaring med og kan relatere sig til: Hvordan vi bor? Nysgerrigheden vækkes ved at materialet præsenteres i en multimedie form på internettet, hvor en væsentlig del af informationen bliver viderebragt i videosekvenser. Udviklingen af materialet startede i foråret 2003. Der er udviklet en testside www.saadan-bor-jeg.dk. Her kan man møde Rolando og hans familie, der bor på højsletten i Bolivia.

OVE – Organisationen for Vedvarende Energi

OVE er involveret i og tilbyder undervisning på forskellige alderstrin og i forskellige kontinenter. Målet er at fremme en bæredygtig energiforsyning til gavn for miljøet, samt at løse andre relaterede problemer som fattigdom, arbejdsløshed og manglende demokrati.

- Skolernes EnergiForum er et netværk af danske energi, miljø og undervisningsorganisationer og institutioner, der har arbejdet sammen siden 1997. Der er blevet produceret, undervisningsmaterialer, forsøgsanvisninger, hands-on, kurser mv. www.SkoleEnergi.dk

- OVE er medstifter af European Sustainable Energy Education Forum (ESEEF) og varetager sekretariatsfunktionen. Netværket består af organisationer og institutioner, der er involveret i undervisning indenfor vedvarende energi og/eller energibesparelser. www.schools4energy.net
- Udviklingsstøtte: OVE er engageret i kapacitetsopbygningsprogrammer for NGO'er i Sydøstasien og i det sydlige Afrika. Programmerne har bl.a. haft til formål at gøre NGO'er i stand til at gå ind i en konstruktiv og kvalificeret dialog med myndigheder for at fremme en bæredygtig udvikling. Dette sker bl.a. via energiplanlægningsværktøjet [EPT. www.orgve.dk/ept](http://EPT.www.orgve.dk/ept)
- Træning og netværk i Danmark: OVE har siden organisationens start i 1975 været involveret i kurser og netværksdannelse omkring tekniske aspekter indenfor vedvarende energi i Danmark. Senest er der blevet etableret et informationsnetværk indenfor brintteknologi som man kan tilmelde sig på Brintforum@VedvarendeEnergi.dk

Landsforeningen for Økosamfund

LØS udbød i august 2003 et 4 ugers Lev-og-Lær-kursus om og i økosamfund. Kurset tager udgangspunkt i de talrige kurser, seminarer etc. som udbydes i økosamfund i Danmark.

LØS har i 2001 udgivet et temanr. af LØSNET på 115 sider om uddannelse med bidrag fra bl.a. den daværende undervisningsminister Margrethe Vestager. Endelig er der et afsnit om "Uddannelse for fremtiden" i vor nye bog "Økosamfund i Danmark"

Netværket for økologiske folkeoplysning og praksis / Øko-net

- arbejder aktivt med området Uddannelse for Bæredygtig Udvikling igennem bl.a. netværksarbejde, debatmøder og udgivelsen af publikationerne:

- "Bæredygtig er mere end dygtig – et debatoplæg om folkeoplysning og uddannelse for bæredygtig udvikling"
- Sustainable is more than able – viewpoints on education for sustainability

Begge publikationer udkom op til Verdenstopmødet for Bæredygtig Udvikling i Johannesburg 2002, og kan findes på www.bæredygtigudvikling.nu. På topmødet deltog vi i flere workshops og netværk omkring Education for Sustainable Development, som vi siden hen har fulgt op på i forbindelse med ESD-konferencer i Holland, Sverige og Letland.

Øko-net deltager også i Learning to change our world – International consultation on education for sustainable development, Göteborg, d. 4-7 May 2004.

I Nyhedsbladet Øko-net følger vi løbende forberedelserne af FN-tiåret for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling, et tiår som vil indgå i vores arbejde fremover.

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling

Sekretariatet for 92-gruppen udfører en vis oplysningsindsats. Der holdes foredrag på universiteter samt for gymnasie- og folkeskoleklasser. 92-gruppen har udgivet bøgerne "Den globale markedsplads – Introduktion til verdenshandelsorganisationen WTO" og "Fra Rio til Johannesburg – Ti år med miljø og udvikling. Begge anvendes i den danske undervisningssektor. WTO-bogen er den mest udbredte introduktionsbog på dansk om emnet.

I forbindelse med Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i 2002 afholdt 92-gruppen to velbesøgte konferencer for undervisere, ligesom der blev udviklet et internetbaseret undervisningsmateriale (www.verdensborger.dk).